

NORMALKONTRAKT FOR OVERSETTELSE

Mellom (oversetter)

og (forlag)

er det inngått kontrakt om oversettelse av verket

..... (forfatter og tittel)

fra til

Oversettelsen skal basere seg på verkets utgave, utgitt år

Normalkontraktsvilkårene for oversettelser av **01.09.2026** (se s. 2–6) gjelder som en del av denne kontrakten, med eventuelle protokolltilførsler.

I. AVTALT LEVERING

Oversettelsen skal være levert forlaget som digital fil innen (dag/mnd./år). Levering i andre formater enn rene tekstbehandlingsprogrammer, samt tjenester oversetteren påtar seg å utføre ut over vanlig oversettelse, skal honoreres særskilt. Type, omfang og betaling angis under pkt. III, særskilte bestemmelser.

II. AVTALT HONORAR

Mot honorar som angitt nedenfor, overdrar oversetteren til forlaget enerett til utnyttelse av oversettelsen i henhold til normalkontraktsvilkårenes pkt. 1.1 og 1.2.

Grunnhonoraret i primærperioden er avtalt til:

- a) kr _____ per 1000 tegn inkludert mellomrom, beregnet ut fra den leverte oversettelsens omfang; om ikke annet er avtalt, justeres honoraret til den satsen som gjelder på avtalt leveringstidspunkt
eller
b) et samlet beløp på kr _____

Om ikke annet er avtalt, utbetales honoraret med 1/3 ved signering av kontrakten og de resterende 2/3 ved levering av fullstendig oversettelse. Honoraret skal være utbetalt senest tre uker etter at manuskriptet er levert. Retten til utnyttelse anses ikke overdratt før fullt oppgjør har funnet sted.

Ved salgsavhengig honorar avkortes satsen til ___% pga. annet rettighetsbelagt materiale, jf. pkt. 1.3.

Om boken blir innkjøpt av Kulturrådet, skal den aktuelle innkjøpsordningens til enhver tid gjeldende bestemmelser om utbetaling av honorar følges.

III. SÆRSKILTE BESTEMMELSER

Her spesifiseres avtalevilkår som partene er enige om skal gjelde i tillegg til normalkontraktsvilkår for oversettelser av 01.09.2026. Normalkontraktsvilkårene kan ikke fravikes.

☐ Originalverkets rettighetshaver forbeholder seg retten til fritt å kunne utnytte eventuelle oversettelser av verksspesifikke karakternavn, gjenstander, tilstander o.l. i andre sammenhenger, som f.eks. filmatiseringer, tegneserier, dramatiseringer m.m. Dette spesifiseres og honoreres særskilt.

.....
.....
.....
.....

Denne avtalen er underskrevet i to eksemplarer, ett til hver part.

....., den , den

.....
Oversetterens underskrift Forlagets underskrift

NORMALKONTRAKTSVILKÅR FOR OVERSETTELSE

Gjeldende fra 1. september 2026.

Vilkårene er fastsatt i forhandlinger mellom Den norske Forleggerforening (DnF) på den ene side og Norsk Oversetterforening (NO) og Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFFO) på den annen side.

1. RETTIGHETSOVERDRAGELSE OG HONORAR

1.1 *Rettighetsoverdragelse*

På de vilkår som fremgår av denne kontrakten, overdrar oversetteren til forlaget enerett til å fremstille og tilgjengeliggjøre oversettelsen i følgende utnyttelsesformer:

- a) trykt utgave, e-bok og lydbok
- b) gjengivelse av hele eller deler av oversettelsen i avis, ukeblad, tidsskrift, kompendium, antologi eller lignende, i formatene i pkt. a (sekundærutnyttelse)

1.2 *Honorar i primærperioden (grunnhonorar)*

Honorar for enerett til utnyttelse av oversettelsen iht. pkt. 1.1. a) i utgivelsesåret pluss fem (5) kalenderår (primærperioden) er angitt i avsnitt *II avtalt honorar* (grunnhonorar).

1.3 *Honorar ved salg ut over primærperioden*

Dersom forlaget holder oversettelsen i salg etter primærperiodens utløp, skal oversetter ha salgsavhengig honorar tilsvarende 7,5 % av forlagets nettoinntekt for utnyttelsen av oversettelsen. Forlaget skal, før utløpet av primærperioden, informere oversetteren dersom det ønskes å holde oversettelsen i salg etter primærperiodens utløp.

Forlagets nettoinntekt er alle salgsinntekter fratrasket eventuell merverdiavgift og fratrasket enten forhandlerrabatt (ved forhandlersalg) eller distribusjonskostnader (ved direktesalg). Opptjente beløp fra salgsavhengig honorering avregnes etterskuddsvis og utbetales årlig innen 31. mai. Opptjent honorar under kr. 200 overføres til neste års utbetaling.

Består originalverket av annet rettighetsbelagt materiale, slik som illustrasjoner, kan oversetterens salgsavhengige honorar avkortes. Slik avkortning beregnes ut fra den andel dette materialet utgjør av verkets totale omfang, men kan ikke overstige 50 %.

Oversetter skal motta slik informasjon om salg og inntekter som kreves iht. åndsverkloven.

1.4 Honorar for sekundærutnyttelse

Dersom forlaget i egen eller andres regi ønsker å utnytte oversettelsen iht. pkt. 1.1. b) ovenfor, skal oversetterens honorar være 25 % av det til enhver tid gjeldende grunnhonorar for den utnyttede tekstmengden, med mindre annet er avtalt.

Ved slik utnyttelse skal oversetteren på forhånd informeres skriftlig om den aktuelle bruken.

1.5 Forlagets rett til overdragelse

Forlaget har rett til å overdra sine rettigheter og plikter etter denne avtalen til annen juridisk eller fysisk person. Oversetteren skal underrettes skriftlig når overdragelse finner sted.

Dersom det foretas overdragelse av en oversettelse som er under arbeid, og oversetteren ikke har fått fullt oppgjør for oversettelsen, skal det resterende honoraret betales av den virksomheten som får rettighetene til oversettelsen overdratt til seg. Det overdragende forlaget hefter for at fullt oppgjør til oversetteren finner sted.

2 TILBAKEFALL AV RETTIGHETER

2.1 Bortfall av utgivelsesretten til originalverket

Har forlaget ikke lenger utgivelsesretten til originalverket i de tre utnyttelsesformene nevnt i pkt. 1.1, går rettighetene til oversettelsen tilbake til oversetteren. Oversetteren skal på forespørsel få opplyst om forlaget fortsatt har utgivelsesretten.

Hvis forlaget på et senere tidspunkt gjennerver utgivelsesretten til originalverket, kan forlaget kreve at partene trer inn i denne kontrakten på nytt, i henhold til honorarbestemmelsene i pkt. 1.3. Oversetter skal i så fall motta et honorar på 12,5 % av indeksregulert grunnhonorar, som forskudd på salgsavhengig honorar.

2.2 Oversettelser som ikke gis ut

Retten til utnyttelse medfører ingen plikt til utgivelse. Hvis oversettelsen ikke er utgitt innen 5 år etter at manuskriptet ble levert, bortfaller likevel alle forlagets rettigheter til oversettelsen.

2.3 Oversettelser som ikke holdes i salg

Dersom forlaget ikke holder oversettelsen i salg i en eller flere av utnyttelsesformene som nevnt i pkt. 1.1., og primærperioden er utløpt, kan oversetteren skriftlig kreve å få tilbake rettighetene til denne/disse utnyttelsesformen(e). Rettighetene tilbakeføres ikke dersom forlaget innen tre måneder etter mottatt krav beslutter å tilgjengeliggjøre oversettelsen i den/de aktuelle utnyttelsesformen(e). Forlaget har da en frist på ytterligere seks måneder til å tilgjengeliggjøre for salg et nytt opplag og/eller en ny utgave av oversettelsen. Overholdes ikke denne fristen, faller rettighetene tilbake til oversetter.

2.4 Konsekvenser ved tilbakefall av rettigheter

Har retten til oversettelsen gått tilbake til oversetteren, kan denne på fritt grunnlag forhandle med en eventuell ny utgiver. Tilbakeføring av rettigheter til én utnyttelsesform får ingen følger for de rettighetene forlaget fremdeles utnytter.

Selv om rettighetene til oversettelsen faller tilbake til oversetteren, kan verken oversetteren eller eventuell ny utgiver benytte forlagets formgivning og typografiske arbeid uten separat avtale med forlaget. Om forlaget har foretatt ekstraordinær redaksjonell bearbeidelse (jf. pkt. 4.1 og 4.3), har forlaget rett til en andel av oversetterens honorar for gjenutgivelse hos annen utgiver. Andelen skal stå i forhold til forlagets innsats.

3 MANUSKRIFT

3.1 Tidsfrist

Forlag og oversetter skal avtale en tidsplan som sikrer et faglig forsvarlig arbeid. Fullstendig oversettelse skal være innlevert til forlaget innen avtalt tidsfrist.

3.2 Uferdig manuskript

Oversetter skal varsles om det ikke foreligger ferdig originalmanuskript når kontrakten underskrives. Eventuelt merarbeid som skyldes at det gjøres endringer i originalmanuskriptet underveis, skal honoreres særskilt.

3.3 Endringer i verket

Hvis forlaget ønsker at oversetteren skal gjøre endringer i verket under oversettelsen (større forkortelser, bearbeidelse med tanke på norske forhold, lengre suppleringer, utarbeidelse av register e.l.) skal dette avtales på forhånd og honoreres separat. Oversetteren eller forlaget kan kreve at det i boken gjøres rede for hvem som har utført dette arbeidet. Forlaget står ansvarlig overfor rettighetshaverne til originalverket for eventuelle redaksjonelle endringer som pålegges oversetteren, eller som forlaget lar foreta i oversetterens tekst.

3.4 Forsinkelse

Oversetteren plikter å opplyse forlaget om en eventuell forsinkelse så tidlig som mulig. Hvis en eventuell forsinkelse skyldes sykdom eller uforutsette og ekstraordinære omstendigheter, skal forlaget ta hensyn til dette, hvis ikke forlagets interesser derved blir skadelidende i urimelig grad. Ved innlevert sykemelding skal forlaget normalt forlenge tidsfristen tilsvarende sykemeldingsperioden.

Dersom oversetteren ikke overholder varslingsplikten og/eller leveringsfristen, kan forlaget med 14 dagers skriftlig varsel heve kontrakten. Forlaget har i slike tilfeller rett til å beholde og disponere over den delen av oversettelsen som er levert. Betaling for denne delen regnes ut fra delens omfang og graden av ferdigstillelse. Forlaget kan eventuelt kreve avkortning av honoraret som en følge av de tap eller merkostnader forlaget påføres.

3.5 Sikring av manuskript

Oversetteren skal sikre manuskriptet gjennom sikkerhetskopiering og andre alminnelige forholdsregler, og skal oppbevare en digital kopi av manuskriptet til utgivelsen er skjedd.

4 FAGLIG OG SPRÅKLIG STANDARD

4.1 Norm

Oversettelsen skal være en stilistisk og innholdsmessig adekvat gjengivelse av originalverket, uten utelatelser eller forkortelser, med mindre annet følger av avtale iht. pkt. 3.3. Manuskriptet skal holde en faglig og språklig standard som ikke påfører forlaget merarbeid utover alminnelig god redaksjonell behandling.

4.2 Fristillelse fra kontrakt

Oversetteren skal uten ugrunnet opphold varsle forlaget dersom denne innser at oversettelsen ikke kan leveres etter den norm verket krever. Begge parter kan i slike tilfeller be seg løst fra kontrakten. Partene kan avtale at forlaget beholder og disponerer over den delen av oversettelsen som er levert. Betaling for denne delen regnes ut fra delens omfang og graden av ferdigstillelse.

4.3 Forlagets kontroll av manuskriptet

Om forlaget mener at den mottatte oversettelsen ikke oppfyller normen eller avviker vesentlig fra det som er avtalt, skal forlaget senest 30 dager etter å ha mottatt manuskriptet gi oversetteren anledning til å ta stilling til ankepunktene og foreta nødvendige endringer.

Mener forlaget ved ny gjennomlesning etter at endringene er foretatt, at oversettelsen fremdeles ikke oppfyller normen eller avviker vesentlig fra det som er avtalt, kan forlaget innen 14 dager heve avtalen. Manuskriptet kan da ikke utgis.

Alternativt kan forlag og oversetter avtale at forlaget ferdigstiller manuskriptet. Forlaget kan i slike tilfeller gjøre fradrag i oversetterens honorar for sine dokumenterte utgifter til omskriving, nødvendig faglig forbedring og øvrig merarbeid.

5 REDAKSJONELL BEHANDLING

5.1 Forlagets ansvar

Forlaget plikter å gi manuskriptet redaksjonell behandling i overensstemmelse med alminnelig god forlagspraksis.

5.2 Manusvask og/eller faglig granskning

Om ikke annet er avtalt, skal forlaget returnere en kopi av manuskriptet til oversetteren med påførte rettelser og forslag til endringer. Oversetteren skal så gis en rimelig frist for å ta stilling til foreslåtte endringer og vederlagsfritt føre dem inn i det digitale manuskriptet.

Forlaget kan normalt ikke utgi oversettelsen med forlagets rettelser mot oversetterens saklige protest. Oversetteren kan ikke motsette seg endringer som skyldes faglig granskning av teksten. Dersom utgivelse likevel finner sted, kan ikke forlaget kreve at oversetterens navn knyttes til oversettelsen.

5.3 Utgivelsens tittel

Forlaget fastsetter utgivelsens tittel, etter å ha rådført seg med oversetteren.

5.4 Korrektur

Vanlig korrektur foretas av forlaget. Oversetteren har rett og plikt til å lese en korrektur på grunnlag av en av forlaget lest 1. korrektur. Oversetteren bør få minst 2 ukers forhåndsvarsel om når korrekturen kan ventes.

Forlanger oversetteren satsendringer i sitt eget manuskript, må disse ikke føre til at korrekturutgiftene overstiger 10 % av opprinnelig satspris. Eventuelle merutgifter kan forlaget kreve trukket av avtalt honorar. På den annen side skal oversetteren – hvis denne påføres ekstraordinært merarbeid som følge av mangelfullt arbeid fra forlagets side – ha honorar for dette merarbeidet. Oversetteren skal – hvis denne mener å ville bli påført slikt merarbeid – varsle forlaget på forhånd. De takster forlaget bruker for korrektur, skal i så fall legges til grunn.

5.5 Oversetterens rett til å revidere oversettelsen

Har det gått lang tid siden første utgivelse, skal oversetteren gis anledning til å revidere oversettelsen, såfremt dette er praktisk gjennomførbart og ikke påfører utgiveren uforholdsmessige utgifter. Nødvendige språklige og stilistiske endringer for å bringe oversettelsen à jour med dagens språknorm honoreres separat.

5.6 Tilpasninger

Forlaget har adgang til å gjøre de tekniske endringer og den tilrettelegging som er nødvendig for å muliggjøre publisering, salg og distribusjon i de ulike formatene boka utgis i.

6. FRIEKSEMPLARER

Oversetteren har krav på inntil 15 frieksemplarer av første trykte utgave og ett eksemplar av nye utgaver eller opplag. Av fysiske lydbøker har oversetteren krav på 6 eksemplarer. Av digitale utgaver har oversetteren rett til 5 nedlastninger, som leveres på forespørsel.

7. MARKEDSFØRING

I markedsføringsøyemed har forlaget anledning til å gi tillatelse til gjengivelse av inntil 10 % av oversettelsen uten at dette kompenseres særskilt (jf. dog pkt. 1.4). Slik markedsføring kan gjøres i et hvilket som helst medium. På samme måte kan synopsis/utdrag av oversettelsen gjengis i forbindelse med tv-/filmversjoner av verket.

Forlaget kan benytte hele eller deler av oversettelsen i markedsføring, herunder distribuere et rimelig antall eksemplarer til anmeldere og andre for informasjons- og markedsføringsformål.

8. NAVNEANGIVELSE

Ved presentasjoner av oversettelsen i egen regi plikter forlaget i samsvar med god skikk å gjengi oversetterens navn på eksemplarer av verket. I omtale av verket i annonser, på markedsføringseksemplarer, i bokkataloger, i omtale på forlagets nettsider mv. skal oversetterens navn tas med og være lett synlig.

9. TVISTELØSNING

Oppstår det tvist mellom forlag og oversetter om anvendelsen, tolkningen eller rettsvirkningene av Normalkontrakt for oversettelser, kan en part be om at det opptas forhandlinger i et tvisteutvalg som oppnevnes av Den norske Forleggerforening og Norsk Oversetterforening/Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening såfremt partens krav støttes av partens forening.

En part kan alltid bringe en tvist inn for domstolene. Partene vedtar Oslo tingrett som rett verneting.